

8
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διπλ. 1969 / Επιδιόρθ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Ἀμνηστόν*.....
 (παλαιότερον ὄνομα: *Νεκιδόν*...), Ἐπαρχίας *Σάμου*...
 Νομοῦ *Σάμου*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Μιχαήλ*
Ζωάννη..... ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἀμνηστόν-Σάμου*.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *4*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Βασίλης*... *Ἰωάννης*.....

ἡλικία *83*..... γραμματικαὶ γνώσεις *ἀγράμματα (δὲν εἰσὶν ἐκείνοι)*
(γνωρίζω ἀνάγνωσκω)..... τόπος καταγωγῆς *Ἀμνηστόν*..... *Σαμίου*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

β) *Βασίλης Ζωάννης*... *80*

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσφύοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων; *Διὰ σποράν... πεδινὰ καὶ ὑψιορεινὰ*
Διὰ βοσκὴν... κυρίως αἱ ὑψιορεινὰ.....
- Ἐπὶ πόσον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; *ἐνηλλάσσοντο*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς φυσικὰ πρόσωπα καὶ ἑνὸς μόνου.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 τοῦ; *Οχι... διανεμομένη καὶ τοῦ γαμβροῦ*.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρους, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Μεταν... εἰς... γεωργίαν... καὶ... κτηνοτροφίαν...*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *ὑπῆρχαν... μόνο... κτήματα... μόνον... ταῦτα... καὶ ἐνοικίοντο διὰ... ὅπως... καὶ...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *ἐνοικίοντο... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *...*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *...*

Ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐργάται... συγχωρικανοὶ... ἄνδρες καὶ... γυναῖκες... ἐλάμβανον ἀμοιβὴν... εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο... δοῦλοι... συγχωρικανοὶ... καὶ... ἡθελῶν... ἀπὸ... χωρίων...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *...* *εἰς... Μικράν... Ἀσίαν...*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται *ἀπὸ... καὶ* ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *...*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

με φυϊκὴν κρόνον ἢ καὶ δαμνικὴν

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1918

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

μονόφτερο, δίφτερο. ἐν τα ἐπισηδ. μονόφτερο, δίφτερο. ἢ καὶ ἐνικλινή δίφτερο. ἢ προμηθευ. ἐξ ἐξωτερικῶν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1... κατάνι. 4... ἐνὶ. 7..... 10... ἐνὶ.

2..... 5... κλινικ. 8.....

3... κταρ(ς). 6... σπαθ. 9... σπαθ.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 1957

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

...ἔχρηται μοι οὕτω... λέγουσι... τοῦ... ἀπὸ... ὕνι...

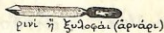
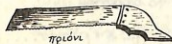
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... κυλινδρική... ἐπίμηκες...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, ἐκ... ξύλου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

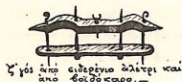
...πριόνι... ἀρίδα... τρεχάρι... ξυλοφάι...

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. *βόες, ἵπποι, ἡμίονοι, ὄνοι,*

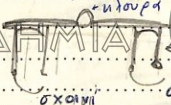
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν ; *... ἐκ χρησιμοποιοῦντο καὶ 2 ἄλλα καὶ ἐν μέρει.*

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἐν τὸν βόες καὶ ἐν τὰ ἄλλα λοιπὰ ζῶα ὅχι,*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *... λουριά*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *... ζυγόν, τοῦ ἀπαιτῶν ἐξελίξοιτο τοῦ ἐξελίξοιτο*

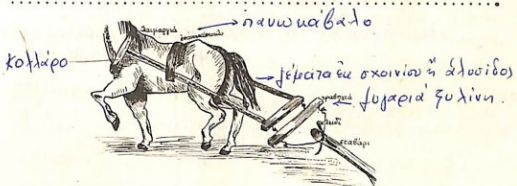
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *... κ. λουρα*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *... 1.9.18*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *... Δια... καλλάρου, ζεύξις καὶ ζεύξις...*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

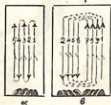
- α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ὄργου ἢ ἄλλος); 2) γυναίκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνήθεια εἰς τοῦ τόπον σας. *ἐκκλησία ἐν κερχίναν*
ἤ κερχινε. πᾶσαι. ἄνδρας. ὁ ἴδιος κληρικός. ἢ κληρ. ἢ... καὶ δ. ἀσκήσεις.
- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *διὰ φυτῶν βοτῶν στρωμένων γὰρ τῆς σταθαρίας.*
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... *διὰ καλάρου. μέγατα φυτὰριτζ.*
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργανον μετ' σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *τοῦ. βάν. με. σχοινί. τὸν βοτῶν καὶ ἄμα. ἕκαν. ἐπὶ τῶν κεράτων. τὰ ἄλλα φυτὰ με. γὰρ. τὰ βοτῶν. συνδέονται. με. τὸ χαλινόν ἢ τὸ καπίστρι τοῦ φέου.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὅργωνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἐν τῇ ἐξομότητι... καὶ

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

ἐν τῇ ἐξομότητι τοῦ πεδίου... ἀρχὴν νύκτιος... πρὶν τὴν περιφέρειαν...

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, γτάμεις, σιασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.); ἐν τῇ ἐξομότητι τοῦ πεδίου... διακρίνεται... μικρὰ καὶ μεγάλα...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιὰν; μὲ ἀνθήκων...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ἐν τῇ ἐξομότητι τοῦ πεδίου... ἀνθήκων... καὶ... μικρὰ... μεγάλα...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Ἡ διάνοξις τῶν αὐλάκων ἐξήκων... καθεύου... πρὶν... καὶ... ἀνθήκων...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Ἐξήντητο. 3. ἔκκ. τοῦ θερέθρου καὶ δύο καὶ ἑξήντητο.
1. Διὰ τὴν σπορὰν καὶ ἑξήντητο καὶ ἑξήντητο.
σπορὰν. 1^{ος} ζερό, 2^{ος} ὀργωμάτ. 3^{ος}...
σπορὰν.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

3. θερέθρου καὶ ἑξήντητο καὶ ἑξήντητο.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ σπαρτόν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἑξήντητο καὶ ἑξήντητο.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; 1^{ος} θερέθρου καὶ ἑξήντητο.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; 2^{ος} θερέθρου καὶ ἑξήντητο.

ἑξήντητο καὶ ἑξήντητο.

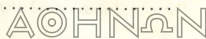
- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψεοιδῇ σιδηρεῶν ράβδον, ἡ ὁποία ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Με. Συναρπ. 2. 1. 1. ἀναστ.*

δεῖται ἀπὸ βυλίνων ράβδων. ἐξ τοῦ ἑν. ἄκουσι. ζυγίσματα...
 ἐκτὸς. μία σιδερέα. πρόσθ. διὰ τὸ νυκτιόρα. πρὸς μέγεθος καὶ
 ἐξ τοῦ αὐτοῦ ἄκουσι. ἐκτὸς. ἡ ἀσπίς, σιδερέα. ὅρασαν. διὰ τὸ
 καὶ χρυσία

2) Γίνεται μετά το ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ἔτι... σπέρει... χιτῖναι... σβάρνισμα...
(κταυρικοῦ κῆμα).....

3) Ὁ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν) διενε-
 διά τοῦ σκαφίσκου καὶ τοῦ ἐνδασκῶντος. 17.....
 τσαῖον διὰ τὰ χυμώδη πέν. ἔϊχαν πλείους.....

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ή ζευγάν) εις τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
 δέν. ἔχον. εἰ. με. ποι. σὴ. νιο. η. ρ. σ. κ. ι. α. β. ο. πε. δ. ἠ. γ. τ. αἰ. φ. α. ρ. α. λ. α. ν.
 Εἰρηγόρας εἰς. Γρηγόριος μ.ε. Νικόλαος Δα. το. Στάσις μα. ταυ. Ἀκριτοῦ ἀφροῦ
- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους. ἔχον. εἰ. με. ποι. σὴ. νιο. η. ρ. σ. κ. ι. α. β. ο. πε. δ. ἠ. γ. τ. αἰ. φ. α. ρ. α. λ. α. ν.
 ἡ. ἡ. με. φο. ρ. εἰ. ν. α. .. τ. α. . πι. δ. ι. ν. α. .. πα. χ. υ. .. ζ. η. ρ. ι. α. ... τ. α. . η. με. φο. ρ. εἰ. ν. α.
 . Κυ. ρ. ι. η. . ο. σ. ι. α. ν. α.
- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν
 ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἀ. .. Δι. α. β. ρ. ω. μ. α. ν. α. {μ. ρ. ι. α. }
 . πι. δ. ι. ν. α. . τ. α. . ἰ. δ. ι. α. . καί. . δι. α. β. ρ. ω. μ. α. ν. α.
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. ... ἐφ. υ. τ. ε. υ. σ. ι. ο. .. ἐφ. α. ν. α. λ. α. ι. α.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
με δρεπάνι ηριονωτό.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) με ἡριονωτὸ χεῖρ

ἡλικιότερον με υἱὸς εὐ
 σήμερον

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλεῖου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
με ἡριονωτὸ.....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
ἡ χειρολαβὴ με υἱὸς εὐ σήμερον.....

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θηριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ὁ δὲ σιδεργουργός
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θηρισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Ναι, διότι ἡ παραμυθισματικὴ ἐκπαίδευσις ἦτο μείωρα

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ δρεπάνῳ ἢ ἄλλῃ κοπτηρὸν μέσον ὃ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Κυκαδόμεν... τῶν... ἔχουσιν... τῶν... ζυλῶν...*
Ο.Ι.Ο.Μ. ἔχ. Ο.Ι.Ο.Μ.
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἔλεγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ΜΗΠΑΤΑΜΙΑ - ΑΘΗΝΑ*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμαί, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσματις χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλὰι τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τοποθετοῦνται... ὁμοῦ... δράγματα... μετὰ... κεφαλὰς... πρὸς... τὴν... ἴδιαν... κατεύθυνσιν...*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *γ. μαρμα*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .. *Γυναῖκες. καὶ...*
ἄνδρες... ἔνοι... ἐργαῖα... δὲ... ἤρχοντο...

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *ἡμερομίσθιο. καὶ ἡμέρα...*
μισθὸν. καὶ χρῆμα... καὶ... εἶδος. μετὰ φαγητοῦ...
καὶ φαγητοῦ...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;
Δεν. ἔφραξιν... πρὸς μελλανισμὸν... μέσα...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ευρίπιδος ἀνέκδοτα τῶν Τριτῶν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *τραγουδοῦσα κ.*

Θέριζε δρεπαναίει... μου και χούφτα του χρυσού μου
να δρίσωμε... τον έρκο του σπυριού μου.....

- 6) Πού την τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ἢ ἄλλο τι ἔστιμον. ΟΧΙ

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

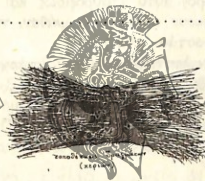
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ..το. δε.σι.μο. τῆς...

ἀνδρῶν... σπυγνῶν... γένεσιν... τῶν... ἑρμῶν... ἀνδρῶν...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ.· Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.. *Ο. Γαλ. εἰ...*

διερίονται· ἐποποιῶν τὰ δρχήματα ἐπὶ τῇ γῇ...
 τὰ' ἐπαίρναν· φηαί κη· καὶ τὰ' ἐδωκεν· με· σκελὴν
 ἀπὸ τὰ' ἴδια τὰ δρχήματα καὶ ὅλῳ ἐστῆν·
 μαλ' ἔχον· τὰ' ἰδια·

- 3) Τα δεμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνονται εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνονται εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνονται ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; *422'.*

ἀρχαί. ἀγῆτορος. ἐν τοῖς ἰδίαις δόξαις, Ἀρχαίς...
 οὐκ ἔστιν οὐδὲν. ἐν. ὑμῶν. ταῖς. διὰ. τῶν. ἐν. αὐτῶν.
 ἔστιν οὐδὲν οὐδὲν. με. ταῖς. ὑμῶν. ἀρχαίς. τοῖς. ὑμῶν. ἐν.
 προστάτων. οἱ. καὶ. ἐν. τοῖς. ὑμῶν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἀρχαῖα ποίε
 ἤρχισα... καλλιέργεια... τοῦ φυτεύματος.
 ἔγινε... ἀπὸ τοῦ Μαρτίου... καὶ τοῦ Μαΐου

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... μετ' εἰκ.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... Δευ. Σου. 7/4/70

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκentrώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συνεκentrώνοντο. ἐγ. γό. ἀλύνει

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ; κλπ.

θεμωνιά. ἔτοπα ἐτάτο. ἡνυλίσθη. μετὰ ἐλάχυν
πρὸς γό. ἡνύρεται

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ; Ὑπῆρχε

Ὁ υἱοδαρισμὸς ἐγένετο. ἐγ. γό. ἀλύνει

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ;

ἔχω γό. χωρίον, π. λη. γ. α. τῶν. ἀγροτικῶν καὶ ..
ἐγ. δέειν. ἐν αἶρον

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογενεῖαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .Πολύά.

αὐτὴν καὶ ἀντὶ τούτου ἐξ. περισσοτέρων. ἀποχρῆνται... ἐξ ἑνὸς
χρῆσι... κατὰ σειράν... κατὰ... συμμενία.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .Ἀρχεται.

τὸ... πρῶτον... καὶ... λήγει... τὸ... ἀρχή... ἀφ' ὧς...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .Χωματάλωνο. μόνιμο. ἀν

ὑψηλόν. κατὰ τὴν ἀνάγκην, μὲ μίαν καὶ ἑνὴν
πρὸς τὸ ἐντὸς καὶ περὶ τὸ ἔξωθεν ἀρδαιήται.

ἡ ἀνάγκη καὶ μὴ διασπορῆται ὁ μαρμαρι-
σμός.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). .Ἐκκαθαρίζομαι... ἀπὸ... γύρω... ὑψηλότητα

χώρα...
.....
.....

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .Ὁχι.....

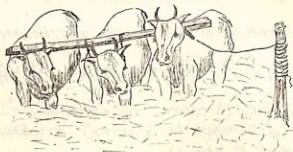
.....
.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ἰα. διματῖα... ἡσοδοθῖται... ἡλαχίω... καὶ μετὰ....

σταχῦα... ἡρή... τοῦ... νέμερον,.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς κατὰπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρουλουργας, δοκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ εἰς τὰς ἀ-
κρῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα Παλλοί.

ἡσοδοθῖται... σταχῶν... ἐπὶ τοῦ ἡσοδοθῖται... σπινθῖται... ὅτ...

ἡριστοθῖται... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν...

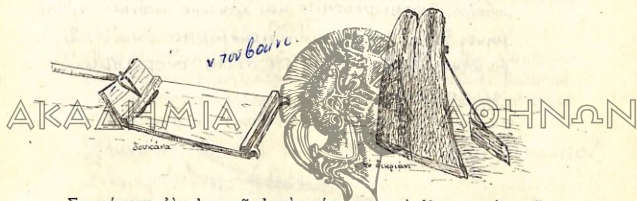
ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν...

ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν... ἡμῶν...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἑκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα. *Ἐξ τῆς βότρυ*
ἰσῆς ἐκρηταίμεται το. σπύρη. ἔδνημο. το. ἐν. ἔκρη. ἐπ. αὐτοῦ
καὶ. ἐπ. αὐτοῦ ἐν. το. ἄκρον. το. φυτῶν. Ἐξ τῆς αὐτοῦ. ἔδνημο.
δηλ. αὐτοῦ. ἐκρη. ἐν. τῆς. δακρυ. καὶ. οὐκ. περιεχόμενα
ἐν δακρυ.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *ἔκρηται μορταίτο*
ἁλωνισμοῦ... μηχανήμα ἀναμφέμενα... λαμβάνει... τῶν το...
κατασκευαζόμενα... τῶν... τῶν... τῶν... τῶν... τῶν...
ἁλωνισμοῦ... συνήθει... ἐ... καὶ... ἡ... τῶν... ὄσπρια...
ἡ... δια... τῶν... τῶν... τῶν...

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀπὸ... 10.0.μ. : ἕως... 4.5.μ.μ.

.....
.....
.....
.....
.....

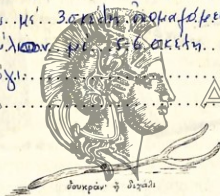
- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ἔχρησιμοποιοῦμαι καὶ χρησιμοποιοῦνται... 1) ἐπὶ τ-

μικρῇ ξύλῳ... μέ... 3.0.μ. : ἀπομαρφοῦνται... 2) ἐπὶ τ-

ἐπίμηκῃ ξύλῳ... μέ... 5.6.μ. : ἀπομαρφοῦνται... ..

μαρφοῦνται... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΟΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; ... **Ναι**

.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

ἔχρησιμοποιοῦται... ξύλινῃ ράβδῳ... μέ... μαρδόνι... ἀερμα-
ζινῳ... προσδεδμενῳ... ἐπὶ... τῷ... ἐν... ἀπομαρφοῦνται... καμνοῦ...

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυ-
ος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) ἔσθ. 7. 2. ...
ἔσθ. 7. 3. ... ἔσθ. 7. 4. ... ἔσθ. 7. 5. ... ἔσθ. 7. 6. ... ἔσθ. 7. 7. ...
ἔσθ. 7. 8. ... ἔσθ. 7. 9. ... ἔσθ. 7. 10. ... ἔσθ. 7. 11. ... ἔσθ. 7. 12. ...
ἔσθ. 7. 13. ... ἔσθ. 7. 14. ... ἔσθ. 7. 15. ... ἔσθ. 7. 16. ... ἔσθ. 7. 17. ...
ἔσθ. 7. 18. ... ἔσθ. 7. 19. ... ἔσθ. 7. 20. ... ἔσθ. 7. 21. ... ἔσθ. 7. 22. ...
ἔσθ. 7. 23. ... ἔσθ. 7. 24. ... ἔσθ. 7. 25. ... ἔσθ. 7. 26. ... ἔσθ. 7. 27. ...
ἔσθ. 7. 28. ... ἔσθ. 7. 29. ... ἔσθ. 7. 30. ... ἔσθ. 7. 31. ... ἔσθ. 7. 32. ...
ἔσθ. 7. 33. ... ἔσθ. 7. 34. ... ἔσθ. 7. 35. ... ἔσθ. 7. 36. ... ἔσθ. 7. 37. ...
ἔσθ. 7. 38. ... ἔσθ. 7. 39. ... ἔσθ. 7. 40. ... ἔσθ. 7. 41. ... ἔσθ. 7. 42. ...
ἔσθ. 7. 43. ... ἔσθ. 7. 44. ... ἔσθ. 7. 45. ... ἔσθ. 7. 46. ... ἔσθ. 7. 47. ...
ἔσθ. 7. 48. ... ἔσθ. 7. 49. ... ἔσθ. 7. 50. ... ἔσθ. 7. 51. ... ἔσθ. 7. 52. ...
ἔσθ. 7. 53. ... ἔσθ. 7. 54. ... ἔσθ. 7. 55. ... ἔσθ. 7. 56. ... ἔσθ. 7. 57. ...
ἔσθ. 7. 58. ... ἔσθ. 7. 59. ... ἔσθ. 7. 60. ... ἔσθ. 7. 61. ... ἔσθ. 7. 62. ...
ἔσθ. 7. 63. ... ἔσθ. 7. 64. ... ἔσθ. 7. 65. ... ἔσθ. 7. 66. ... ἔσθ. 7. 67. ...
ἔσθ. 7. 68. ... ἔσθ. 7. 69. ... ἔσθ. 7. 70. ... ἔσθ. 7. 71. ... ἔσθ. 7. 72. ...
ἔσθ. 7. 73. ... ἔσθ. 7. 74. ... ἔσθ. 7. 75. ... ἔσθ. 7. 76. ... ἔσθ. 7. 77. ...
ἔσθ. 7. 78. ... ἔσθ. 7. 79. ... ἔσθ. 7. 80. ... ἔσθ. 7. 81. ... ἔσθ. 7. 82. ...
ἔσθ. 7. 83. ... ἔσθ. 7. 84. ... ἔσθ. 7. 85. ... ἔσθ. 7. 86. ... ἔσθ. 7. 87. ...
ἔσθ. 7. 88. ... ἔσθ. 7. 89. ... ἔσθ. 7. 90. ... ἔσθ. 7. 91. ... ἔσθ. 7. 92. ...
ἔσθ. 7. 93. ... ἔσθ. 7. 94. ... ἔσθ. 7. 95. ... ἔσθ. 7. 96. ... ἔσθ. 7. 97. ...
ἔσθ. 7. 98. ... ἔσθ. 7. 99. ... ἔσθ. 7. 100. ... ἔσθ. 7. 101. ... ἔσθ. 7. 102. ...
ἔσθ. 7. 103. ... ἔσθ. 7. 104. ... ἔσθ. 7. 105. ... ἔσθ. 7. 106. ... ἔσθ. 7. 107. ...
ἔσθ. 7. 108. ... ἔσθ. 7. 109. ... ἔσθ. 7. 110. ... ἔσθ. 7. 111. ... ἔσθ. 7. 112. ...
ἔσθ. 7. 113. ... ἔσθ. 7. 114. ... ἔσθ. 7. 115. ... ἔσθ. 7. 116. ... ἔσθ. 7. 117. ...
ἔσθ. 7. 118. ... ἔσθ. 7. 119. ... ἔσθ. 7. 120. ... ἔσθ. 7. 121. ... ἔσθ. 7. 122. ...
ἔσθ. 7. 123. ... ἔσθ. 7. 124. ... ἔσθ. 7. 125. ... ἔσθ. 7. 126. ... ἔσθ. 7. 127. ...
ἔσθ. 7. 128. ... ἔσθ. 7. 129. ... ἔσθ. 7. 130. ... ἔσθ. 7. 131. ... ἔσθ. 7. 132. ...
ἔσθ. 7. 133. ... ἔσθ. 7. 134. ... ἔσθ. 7. 135. ... ἔσθ. 7. 136. ... ἔσθ. 7. 137. ...
ἔσθ. 7. 138. ... ἔσθ. 7. 139. ... ἔσθ. 7. 140. ... ἔσθ. 7. 141. ... ἔσθ. 7. 142. ...
ἔσθ. 7. 143. ... ἔσθ. 7. 144. ... ἔσθ. 7. 145. ... ἔσθ. 7. 146. ... ἔσθ. 7. 147. ...
ἔσθ. 7. 148. ... ἔσθ. 7. 149. ... ἔσθ. 7. 150. ... ἔσθ. 7. 151. ... ἔσθ. 7. 152. ...
ἔσθ. 7. 153. ... ἔσθ. 7. 154. ... ἔσθ. 7. 155. ... ἔσθ. 7. 156. ... ἔσθ. 7. 157. ...
ἔσθ. 7. 158. ... ἔσθ. 7. 159. ... ἔσθ. 7. 160. ... ἔσθ. 7. 161. ... ἔσθ. 7. 162. ...
ἔσθ. 7. 163. ... ἔσθ. 7. 164. ... ἔσθ. 7. 165. ... ἔσθ. 7. 166. ... ἔσθ. 7. 167. ...
ἔσθ. 7. 168. ... ἔσθ. 7. 169. ... ἔσθ. 7. 170. ... ἔσθ. 7. 171. ... ἔσθ. 7. 172. ...
ἔσθ. 7. 173. ... ἔσθ. 7. 174. ... ἔσθ. 7. 175. ... ἔσθ. 7. 176. ... ἔσθ. 7. 177. ...
ἔσθ. 7. 178. ... ἔσθ. 7. 179. ... ἔσθ. 7. 180. ... ἔσθ. 7. 181. ... ἔσθ. 7. 182. ...
ἔσθ. 7. 183. ... ἔσθ. 7. 184. ... ἔσθ. 7. 185. ... ἔσθ. 7. 186. ... ἔσθ. 7. 187. ...
ἔσθ. 7. 188. ... ἔσθ. 7. 189. ... ἔσθ. 7. 190. ... ἔσθ. 7. 191. ... ἔσθ. 7. 192. ...
ἔσθ. 7. 193. ... ἔσθ. 7. 194. ... ἔσθ. 7. 195. ... ἔσθ. 7. 196. ... ἔσθ. 7. 197. ...
ἔσθ. 7. 198. ... ἔσθ. 7. 199. ... ἔσθ. 7. 200. ... ἔσθ. 7. 201. ... ἔσθ. 7. 202

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... *Στραχανά, σκ...* ...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

β'. Δίχνημα

- 1) Πώς λέγονται οι άλωσιμμένοι στάχυες, έτοιμασμένοι διά τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διά τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *ἐνσωρωμένοι μετρίχαλο, σφραγίσματα. διὰ τὸ 1(1). ὁ σφραγισμός. σφραγ. ὀνομαζόμενα. π.μ.κ.ι.*

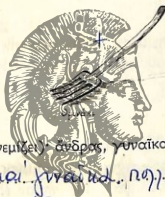
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν, ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. *Ο. σμην. 84...*

*ἀλῆτα. ἐνίμνησι. θριν. ἀρχίστη. ἢ ἐνὶ σῶματι. ἐλασσονάνα.
σταυροειδῆ. ἐπὶ τῇ ἀμνηστειῶσι. καρπῶ. ἀσπιδωδρα. τό.
θυμῶ. καὶ. τό. κερῶ. ὅ. ἰ.*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο:
φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.

... μί. τό. καρποχάρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;

*ἄνδρας. ἢ καὶ. γυναῖκα. παρ' αὐτοῦ. καὶ. εἰδικῇ. λιχνισ-
τῇ. ἢ. ἀμοιβῇ.*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ;

*λέγεται. κόντυλα. ὁ. καρπὸς. ἀποχωρίζεται. αὐτοῦ. τὰ.
κόντυλα. δια. σαρὰνθρον. καὶ. ὡρὰ. τῶ. λιχνιστῇ.
ταῦ. ταῦτο. ἢ. σαρ. ἀγία. ἢ. ἀποφλοιωθῇ. δια. τῶ.
ποδῶ. τῶ. ζώων. ἀγία. δια. τῶ. μισθῶ. ἢ. ἐρρίπτοι. ἐλασσονάνα.*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.....
.....
.....

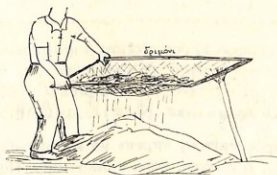
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Διὰ... δερματίστη... καὶ κοσκινίστη.....
.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ τὴν παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *τὴν ἄλυσαν. καὶ τὴν κερκὴν...*

*7ος. λιχνίσματος. ὑπο. φτυάρι. δια. σκαμνίδας. Αἰθροῦντες...
 δυνήδην. τὸ... δερμονισμὸν... παρ. καρπῶν. καὶ τὸ θάσιν.
 συμφορῶνται. καὶ κούρην. ἀχυρὰ. καὶ τὸ δερμόνι. προσύναται
 δια. σκαμνίδας. ἐπὶ. φτυάρι. καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν.
 ἀντιθέτως. συμφορῶνται. δια. καὶ κερκῶν καὶ κινεῖται. συνεχῶς...
 ἡ καὶ πῶς ὁ καρπὸς ἡ ἀντιθέτως.*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν.*

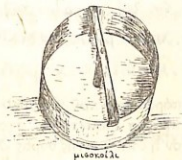
*σταυρὸν. σταυροειδῆ. καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν.
 καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν.
 καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν. καὶ τὸ θάσιν.*

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

... ἐν' ἡμέραν... διατίθεται.....
.....
.....

παπαδιάτικο

κύρταλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωγιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) *κατεβάλλοντο εἰς τὸ ἁλώνιον οὗ μέρους*

*ἐκ τῆς ἐκκλησίας... τὸ... π.ν.α.ν. (ι.)... χωρητικότης... τὸ ἀνάδυν...
ταῦτα εἶναι στρογγυλά σπῆμα καὶ κατασκευασμένα ἐκ ξύλου. ἔκαστον
μὲν ἡμικύκλιον, τὸ ἄλλο μὲν... τοις μέτροις... καὶ ἄλλα...*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *ἠλευθέρως... ἐν... παραμυθ... καὶ... σιμ...
...*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

.....

.....

- παράρτηρ. Πολλοί συνέλεξαν και μισθώσιν οστά κ.λ.π.

- Κατακλιναίμε. πλὴν, τὸ ἐπαύ. ἐνεκμαίρεται...
ἐμβαλέ. ἀπρὸς τὸν τῶν. 247. οὐκ αὖ...

Εν ὅττι καὶ ὁδοὶ ῥυθμίζονται διὰ μαθημάτων ἀποδοτικῶν
ἐν ὅττι.

α'. 1) Κατά ποίας ημέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέραις 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου. Πάσχα (κάτωμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέραις τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

καὶ διὰ τὰς ἀποδ. ἔχουσιν ἀποδοχὰς. ἐν τῇ ἐνστάσει τῆς μετοκυσῆς

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; Ἀνατόλια.
μερὰ . τῆς . Δέσης . τῆς . Ἀλφειᾶς (Νέκη). ἐπὶ τῆς ἐρέμῳ . τῆς
ἁγίας...

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

७८३१.६७

- β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποίος άλλος ; ...

Συνίδου, τὰ παιδιά.....

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; Τα μαθια τα...

συγγενῶν καὶ ἴδια καὶ παιδιὰ... Διὸ καὶ κτείνον...

- 3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

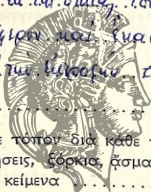
Τὸ υἱὸν πατρὸς μεγάλου ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου ἀγαπᾶται

καθιδια' ευηθηθη. ~~Ε~~με μετ' εφ' ημιν και ευαλογ. τα' καθιδια' τα

Χρησιμοποίησα. να κ. τη. Εικόνα. εφ. Μεταφράστηκε

AKAΔHMA

ΑΘΗΝΑΙ

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εἰρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Τὰ παῖδιά τῃ καὶ ἄλλοι ὅταν θύνηται· ἡ χάρις τοῦ ὁποῦν

217. ἡδοκοί· ῥέγονται· σι· ῥύπην· γυῖλαι· καὶ· πορφυραί· μέ· σ. 79^α

πειζόντες το βραχί. με' ἐγδοσε ὁ Ἀ. Εἰδυνες».

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	
ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΣΑΜΟΥ	
Αριθ. Πρωτ.	3542
Ημερομηνία	6 ΟΚΤ. 1970

Τῇ ἐνδοκίμοις Δημ. ἐκπαίδευσιν ἔξω

ἐξ ἔξω

ἐπὶ τῇ ἐκπαίδευσιν
παιδαγωγικῶν ὑποθέσεων

Ἀθήνη 4-10-70

Λαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ ἀποβάλλω
ὑμῶν συνημμένῳ τὸ ἄνωγον τὸ ἐρωτη-
ματολογίον τὸ κέντρον ἐρώτησιν ἐξελικτικῆς
παιδαγωγίας τῆς Ἀσολογίας Ἀθηνῶν καὶ
να παρακαλέσω διὰ τὰς ἀποκρίσεις.

Εὐχαριστοῦμαι
ὁ δ/κὸς τὸς ἐκπαιδευτῶν

Σταύρος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ